

Ebelik hemşirelik değildir, Ebelik doğum koçluğu değildir

Midwifery is not nursing, Midwifery is not childbirth coach

Fatma Deniz Sayiner¹

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Eskişehir, Türkiye

Değerli Editör,

Bu eleştirel yazının yazılmasındaki amaç ebelik mesleğinin son yıllarda yaşadığı mesleki limitasyon ihlallerine dikkat çekmektir. Türkçe literatürde ebelik mesleğini ve ebe kimliğini açıklayan yasal düzenlemeler cumhuriyetin ilanından beri net olarak kaleme alınmış olsa da yine mesleğimizi anlatan birçok değerli yazıya ulaşılabilmemesine rağmen, ebelik mesleği uygulamada hemşirelik mesleği ile karıştırılmaktadır. Dahası son yıllarda meslek bile olmayan kursla elde edilen doğum refakatçisi olarak tanımlayabileceğimiz doğum koçları da ebe gibi anılır olmuştur. Türkiye ve diğer ülkeler arasındaki sağlık politikalarının farklılığı, Türkiye'deki ebelerin görev tanımı dışında birçok alanda çalıştırılmasına ve birçok ebenin ünvanı dışında adlandırılmasına neden olmaktadır. Fakat ebelik mesleğini bilimin aydınlığında yükseltmek uğruna çaba sarf eden biz ebe akademisyenlere düşen, doğru bilgiyi doğru kaynaklarla vurgulayarak anlatmak ve karmaşa yaratan sorunlara çözüm getirmektir. Bu amaç doğrultusunda sosyal medya ağları dahil olmak üzere kurulan tüm iletişimlerde mücadele uzun süredir devam etmektedir ancak akademik bir yayınlı bu çabanın net bir şekilde hatırlatılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: doğum; ebelik; hemşirelik

Keywords: childbirth; midwifery; nursing

Geçmiş toplumlarda “şifa verici, akıl verici, bilgiç ana” gibi isimler verilen ebeler, günümüz teknolojisi ile teorik ve pratik donanımlara sahip gebelik, travay, doğum ve doğum sonu dönemde en uygun bakım sağlayacak profesyoneller olarak topluma hizmet etmektedirler.

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre ebe; “gebelik, doğum ve doğumdan sonra gerekli bakım ve danışmanlığı sağlayan, normal doğumları kendi sorumluluğunda yaptıran ve yenidoğanın bakımını yapmak üzere eğitim almış, gebelikte sorunların önlenmesi, anormal durumların tespiti, gerektiğinde tıbbi yardım uygulamakla görevli kişidir” (World Health Organization, 2018).

Uluslararası Ebeler Konfederasyonu (ICM, International Confederation of Midwives) ebe; kadınlarla iş birliği içerisinde hamilelik, doğum ve doğum sonrası dönemde gerekli bakım, destek ve danışmanlığı sağlayan, doğumları kendi sorumluluğunda yaptıran, yenidoğan ve bebek için bakım verebilen, bu alanda sorumluluk sahibi ve hesap verebilir bir sağlık profesyoneli olarak tanımlanmaktadır (International Confederation of Midwives, 2017).

Ülkemizde Sağlık Bakanlığına göre ebenin tanımı ise şöyledir; Ebe, cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetlerinde

görev alan, gebelik tanısı koyan, normal seyreden gebelik, doğum ve doğum sonrası süreçlerde izlem ve takip yapan, doğumları kendi sorumluluğunda yaptıran, acil durumlarda gerekli tedbirleri alan, 0-6 yaş yenidoğan ve çocuk izlemi, bakımını yapan, toplum sağlığı ile ilgili tarama ve aşı programlarına katılan, eğitim ve danışmanlık hizmetlerini yürüten, diploması Sağlık Bakanlığı tarafından tescil edilen dört yıllık bir lisans ebelik eğitiminden mezun olmuş meslek mensubudur (Resmi Gazete, 2014).

Tanımların ortak noktasına bakıldığında ebe;

- Gebelik, doğum ve doğumdan sonra gerekli bakım ve danışmanlığı sağlayabilen,
- Gebelik tanısı koyabilen,
- Kendi sorumluluğunda normal doğum yaptıran,
- Yenidoğan bakımından sorumlu olan,
- Gebelikte anormal durumları saptayıp gerektiğinde tıbbi yardım uygulayabilen,
- 0-6 yaş yenidoğan ve çocuk izlemi ve bakımı yapan,
- Toplum sağlığı ile ilgili tarama ve aşı programlarına katılan,
- Eğitim ve danışmanlık hizmetlerini yürüten,
- Bir meslek profesyoneli.

Mesleki ünvanına 4 yıl dahili ve cerrahi bilimler doğrultusunda verilen gebelik, doğum ve yenidoğan sağlığı ile ilgili derslerden başarılı olma şartı ile sahip olan ebe (Yılmaz & Karanisoğlu, 2016), son yıllarda doğum koçu adıyla bütünleştirilmeye çalışılan ve meslek mensubu olması mümkün olmayan, dahili ve cerrahi donanımdan yoksun bir doğum refakatçisi değildir (Kara ve ark., 2017). Ebelik mesleği fizyoloji, anatomi, ruh sağlığı ve cerrahi alanlara hakim olmayı gerektirmektedir. EBE, DOĞUM KOÇU DEĞİLDİR.

Kendi sorumluluğunda normal doğum yaptıran, hekimin olmadığı durumlar dahilinde makat doğumu yaptıran ve yenidoğan muayenesinden sorumlu olabilme özgürlüğüne sahip olan ebe, bu yönüyle de hemşirelikten farklıdır. EBE, HEMŞİRE DEĞİLDİR.

Çıkar Çatışması

Yazar çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Finansal Destek

Yazar maddi destek beyan etmemiştir.

Yazar Katkıları

F.D.S.: Literatür Taraması ve Makale Yazımı

Kaynaklar

Kara, N., Firestone, R., Kalita, T., Gawande, A. A., Kumar, V., Kodkany, B., ... & Semrau, K. E. (2017). The BetterBirth Program: pursuing effective adoption and sustained use of the WHO Safe Childbirth Checklist through coaching-based implementation in Uttar Pradesh, India. *Global Health: Science and Practice*, 5(2), 232-243.

Yılmaz, T., & Karanisoğlu, H. (2016). Türkiye'de ebelik eğitiminin güncel durumu. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 3(1), 73-77.

World Health Organization. (2018). *Nursing and Midwifery*. https://www.who.int/health-topics/nursing#tab=tab_1. Erişim tarihi: 15.08.2021

International Confederation of Midwives. (2017). *ICM Definitions*. <https://www.internationalmidwives.org/our-work/policy-and-practice/icm-definitions.html>. Erişim tarihi: 15.08.2021

Resmi Gazete. (2014). *Sağlık Meslek Mensupları İle Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş Ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140522-14.htm>. Erişim tarihi: 15.08.2021